Modern History Archives
Archiŭ Najnoŭšaje Historyi
Fond 1/11 sprava C 88

СТУДЭНЦКАЯ ДУМКА №3

1990

ВОРГАН ЗАДЗІНОЧАНЬНЯ БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАЎ

ЛІСТ ДА СЯБРУКА

Дзень добры, браце!

Мы з табою, дзякуй Богу, дажыл1 ўжо да тых гадоў, кал1 нас вядзе свой розум. Але нас з табою трымаюць. Трымаюць малая стыпэндыя /без бацькоў мы – жабрак1, а з бацькам1 ўжо сорамна/, прымусовае разьмеркаваньне /могуць 1 ў чужы Сыб1р, могуць 1 пад свой Чарнобыль – маўляў, дзец1 там жывуць, дык вучыце, карм1це, мыйце, нараджайце й сва1х/, жыльлё па-савецку /па-пяцёх у пако1 на трох/, якасьць адукацы1 /з нашым дыплёмам...эх,Канада.../. Камсамол 1 прафсаюз яўна не ахопл1ваюць ус1х нашых праблемаў, а ў тым , што ахап1л1 – клопату пра нас ды зацятасьц1 ў адстойваньн1 нашых праблемаў мы таксама ня бачым. А хочаш жыць больш-менш прыстойна – трэба л1сьл1в1ць, быць "актыв1стам", старастам, маўчуном 1 г.д. Бязвер'е, абыякавасьць да ўсяго 1 ўс1х, заняпад культуры 1 духоўнасьц1, адчужанасьць 1 варожасьць, забыцьцё маральных каштоўнасьцяў, пак1нутых нам у спадчыну продкам1 – на шаму пакаленьню даводз1цца зьб1раць гэтае жур - ботнае жн1во. Сыстэма прымушае нас моўчк1 клась ц1ся ў ейную"будову".

Але чалавек – ня сродак, а мэта, 1 мэтай, якая аб'яднае нас, можа быць тольк1 адно – выхаваньне новае свабоднае гэнэрацы1, якая здольная сама зраб1ць выбар 1 не дазволіць праводз1ць над сабой безадказныя сацыяльныя экспэрымэнты.

Н1 свабоды, н1 правоў н1хто нам ня можа даць, кал1 мы сам1 не запатрабуем 1х. Нам будаваць дэмакратычнае грамадзтва, нам адраджаць нацыянальную культуру, нам проста жыць. Таму галоўны напрамак нашае дзейнасьц1 – ахова жыцьцёва важных 1нтарэсаў студэнцтва, 1нфармацыйны абмен, Узаемадапамога 1 сал1дарнасьць, прававая асьвета 1 заканадаўчая 1н1цыятыва.

Нарэшце, ня будзем забывацца на тое, што мы маладыя, а гэта значыць – нашыя сэрцы адчыненыя для сяброўства. Наш саюз – гэта кантакты са студэнцтвам усяго сьвету, гэта новыя сустрэчы 1 сябры, гэта магчымасьць ц1кава пражыць маладыя гады.

Мы закл1каем студэнтаў, а таксама ўс1х навучэнцаў дзейн1чаць. Г1сторыя дае нам шанц, 1 мы пав1нны яго выкарыстаць. Памятайце – разам мы дужыя 1 вольныя.

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

НАШЫЯ КААРДЫНАТЫ « «! ! !» »

МЕНСК:
-БП1 – Скрыган Юрась – 310320
-БТ1 – Вайтусёнак Алесь – 295403
-БДТМ1 – Перапечын Уладзя – мастацка-прамыслoвы фак.,1 курс, 3 група
-БДУ – Градоўк1н Сяржук – 230970
  – Сугойдзь Вадз1м – 596612
-МДМ1 – Салошк1н Зьм1цер – 310956
-РТ1 – Сьлепянкоў Алесь – 312142
-М1К – Дугаўцоў Генадзь – вул.Рабкораўская, д.17, 1нт.2, п.302
-рэдакцыя "Ст.Д." – Вайшахов1ч Зьм1цер – 317370

БЕРАСЬЦЕ:
– Бараноўск1 1гар – вул.Набярэжная, д.22, кв.78
– Лупакоў Уладз1слаў – 22498

ГОМЛЯ:
– Саладоўн1каў Андрусь – 557903

ГАРОДНЯ:
– Мазько Едрусь – вул.Даватара, д.27, п.113,

Музэй Багданов1ча – 440127

МАГ1ЛЕЎ:
– Сердзюкоў Алесь – 444190/сл./

В1ЦЕБСК:
– Сьвятлана – 15137
– Глаз Валера – Маскоўск1 пр., д.70, к.1, п. 110

ВЫБАРЫ – 90

Рэспубл1канская Рада ТБМ 1мя Скарыны вылучыла кандыдатам у Менск1 гарсавет студэнта г1стфаку БДУ В1тушку Сяржука /"Талака", ЗБС/. Ён балатуецца па 3 Ун1вэрсытэцкай акрузе /вул. Кастрычн1цкая, Сьвярдлова 1 1нш./. Сярод 4400 выбаршчыкаў акруг1 абсалютная большасьць – студэнты БДУ 1 БТ1.

Калег1! Закл1каем 22 красав1ка галасаваць за нашага хлопца!

Modern History Archives

ЗВАРОТ СТУДЭНТАЎ БДУ ДА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

У гэтым годзе ўсё чалавецтва адзначае 500-годзе з дня нараджэньня беларускага першадрукара,вучонага,асьветн1ка 1 п1сьменьн1ка эпох1 Адраджэньня - - Францыска Скарыны. Дзейнасьць "доктора Франциска Скорины из славного града Полоцька" зраб1ла моцны штуршок у разьв1цьц1 сусветнай культуры.Менав1та ён падаў красамоўны прыклад любв1 1 паваг1 да мовы свaей зямл1,кал1 пачаў друкаваць на ёй.

Прасочым,як захоўваецца на Беларус1 культурная спадчына Скарыны.З 351 скарын1нскага выданьня,што знаходзяцца ў СССР,тольк1 7 захоўваюцца на Беларус1.У нашай рэспубл1цы няма ан1воднага /!/ в1ленскага выданьня Скарыны, у той жа час як у Дзяржаўным Г1старычным Музе1 /Масква/ - 84 экзэмпляры кн1г Скарыны /у тым л1ку 36 пражск1х, 48 в1ленск1х/,фондах Дзяржаунай б1бл1ятэк1 СССР 1мя У.1.Лен1на - 82 кн1г1 /69 пражск1х 1 13 в1ленск1х/,у схов1шчах Дзяржаўнай публ1чнай б1бл1ятэк1 1мя М.Я.Салтыкова-Шчадрына - 81 экзэмпляр /41- пражск1, 40 в1ленск1х/.1 гэты сьп1с можна працягваць.

Мы зараз шмат гаворым пра нацыянальнае адраджэньне,але адных размоў мала. Пав1нны быць справы.Каб адрадз1ць культуру народа,трэба вярнуць яму ўсё,што зьвязана зь яго культурай.У нас ёсьць добры прыклад - у 20-я гады ўрад Беларус1 знайшоў сродк1,каб набыць 10 выданьняў Скарыны ў лен1нградскага б1бл1яф1ла Камарн1цкага.Дык няўжо зараз мы не пастав1м пытаньне аб вяртаньн1 неацэнных крын1ц самасьвядомасьц1 беларусаў на Радз1му першадрукара.

Па рашэньні ЮНЭСКА Францыск Скарына адзначаны ў сьп1се "выдатных дзеячоў славянскай культуры",юб1ле1 як1х знамянальна адзначаюцца ва ўс1м сьвеце. 1 мы л1чым,што народнае сьвята - Скарын1яна - гэта не часовая бутафорыя.Сапраўдным народным сьвятам пав1нна стаць вяртаньне кн1г Скарыны на зямлю яго продкаў 1 нашчадкаў.

Для таго,каб гэта адбылося,неабходна:

1. Утварыць пры М1н1стэрстве Культуры БССР кам1с1ю па вяртаньні кн1г Скарыны на Радз1му.
2. У склад кам1с11 пав1нны ўвайсьц1 навукоўцы,дзеячы культуры 1 мастацтва,аф1цыйныя асобы.
3. Выдзял1ць сродк1 на набыцьце скарын1нск1х выданьняў.
4. Пачаць перагаворы аб перадачы Беларус1 кн1г першадрукара.

500 ГОД

ШТО ДАЛЕЙ ?

ДА ЎГОДКАЎ ЧАРНОБЫЛЮ

ДИНАМИКА

относительной заболеваемости взрослого и детского населения в Гомеле и Гродно /на 1 тыс. человек/

Город	Возраст	Новообразования	Болезни глаза и его	Болезни органов слуха	Гипертоническая болезнь	Ишемическая болезнь сердца	Болезни верхних дыхательных путей	Болезни органов пищеварения	Болезни мочеполовой системы	Болезни кожи	Другие болезни органов дыхания
Гомель	взр.										
	1985	1,802	0,23	2,36	13,32	19,88	68,24	19,14	3,18	3,10	26,80
	1988	3,84	3,oo	2,88	35,28	43,56	178,20	43,68	6,72	3,36	63,84
	дети										
	1985		2,15	8,83			612,22	5,77	0,68		106,73
	1988		14,64	36,04			1161,72	23,88	4,43	5,52	365,28
Гродно	взр.										
	1985	5,126	6,54	6,51	38,51	30,08	136,78	25,78	4,21	9,43	22,77
	1988	3,48	2,88	3,24	35,64	32,04	82,56	26,88	8,04	5,16	42,12
	дети										
	1985		6,02	6,75			951,35	12,51	2,01	0,21	144,87
	1988		8,52	37,66			742,56	21,84	5,52	6,64	166,80

Автоматизированная государственная информационная система "ЗДОРОВЬЕ" ГОСКОМСТАТ СССР.

РАДАЎНІЦА

Радаўн1ца /радун1ца,радун1цк1я дзяды/ - вясновы дзень памяц1 продкаў у беларусаў.Адзначаецца яшчэ з паганск1х /язычн1цк1х/ часоў,а цяпер таксама 1 хрысц1янам1.

Пам1нальны абрад адбываецца непасрэдна на мог1лках на 9 дзень пасьля Вял1кдня ў аўторак на "правады" ц1 ў бл1жэйшую нядзелю.

На Радаўн1цу кожная сям'я 1шла пам1наць родз1чаў спачатку ў царкву,а потым на мог1лк1,дзе прыводз1л1 ў парадак маг1лы бл1зк1х.Рассьц1лал1 на насыпе абрус 1 пачынал1 пам1нальную трапезу,якая нагадвала старажытную паганскую трызну.Крыху стравы /фарбаваныя яйк1,мяса,куцьцю 1 1нш./ 1 гарэлк1 пак1дал1 "для мёртвых".У размовах успам1нал1 нябожчыкаў,часта гучал1 галашэньн1.Рэшту пам1нальных страў раздавал1 жабракам.Правядзеньне Радаўн1цы заканчвалася застольлем дома ц1 ў карчме.

Закл1каем нашых чытачоў адзначыць старадаўн1 беларуск1 абрад Радаўн1цу.

Падаём верш Уладз1м1ра Караткев1ча,як1 выдатна перадае радун1цк1 настрой.

■ ■ ■

Бацьк1 з маг1л цяплом дыхнул1,
З узгоркаў снег схаваўся ў роў,
1 кожны гроб шум1ць,як вулей,
Ад спрэчак кветак 1 чмялёў.
Заг1не,хто ў м1нулым дрэмле:
Буяна травы ймкнуць да зор

Навыперадк1,напярэймы,
Узахапы 1 насупор.
Сок крочыць па м1льёнах лесв1ц,
Па клетках - аж да верхав1н,
Каб падарыць сусвету песн1,
Здабытыя з зямных глыб1нь.
Ляжу каля лясных узбочын,
Ляжаць 1 ждуць мяне гады,
1 п'юць уск1нутыя вочы
Усю повень неба 1 вады.
Мне цяжар шчасця грудз1 сплюснуў,
Сплял1ся валасы з травой,
1 мятлушка сядз1ць на вуснах,
Каб разам уздыхаць са мной.
Давол1 марнай жыць пагоняй,
Жывецца або не - жыв1 !
Кароўка божая ў далон1,
Як кропля божае крыв1.
1 зноў бязмежны свет чакае,
Свет сэрцаў,песень 1 бароў,
Дай мне,вясна,шлях1 без краю,
Дай сэрцу вечную любоў.
Зямля гудзе,як цёплы вулей,
Зн1каюць крыўды,боль 1 зло...
Бацьк1 з маг1л цяплом дыхнул1
Каб дзецям жыць лягчэй было.

У.КАРАТКЕВ1Ч.

« ЧАГО ХОЧУЦЬ НЕФАРМАЛЫ? »

Чацьвёртага красав1ка г.г. у Менск1м 1нстытуце культуры па 1н1цыятыве ДССБ /Дэмакратычны Саюз Студэнтаў Беларус1/ адбылася сустрэча адм1н1страцы1 1нстытуту са студэнтам1.Сярод прысутных мы ўбачыл1 загадчыкаў катэдраў 1 выкладчыкаў грамадзк1х дысцыпл1наў,на што 1 спадзявал1ся.Бо абмяркоўвалася пытаньне аб мейсцы гэтых дысцыпл1наў у вучэбным пляне ВНУ 1 аб ажыцьцяўленьн1 загаду Дзяржкамадукацы1 № 946.

Пасьля сустрэчы прарэктару......был1 перададзеныя наступныя прапановы студэнтаў:

1.Замян1ць "Пал1тычную г1сторыю" /былая г1сторыя КПСС/ на "Пал1талёг1ю",якая б вывучала розныя пал1тычныя структуры сьвету;цяперашняя пал1т. г1сторыя падае давол1 супярэчл1выя тлумачэньн1 зьявам нашае г1сторы1.

2.Замян1ць прадмет "Ф1лязоф1я" на дэ1дэалаг1заваную "Г1сторыю ф1лязоф11";цяперашн1 курс грунтуецца на маркс1зме-лен1н1зме,у той жа час нашая пал1тычная структура шматпартыйная.

3.Замян1ць "Пал1тэканом1ю сацыял1зму" на "Эканом1ку",дзе вывучаўся б вопыт розных эканам1чных фармацыяў;у вывучэньн1 эканом1к1 сацыял1зму ў так1м маштабе няма патрэбы,таму што дадзеная тэорыя паказала сваю няслушнасьць,адарванасьць ад жыцьця.

4."Навуковы камун1зм" /альбо "тэорыя сацыял1зму"/ замян1ць на "Сацыялёг1ю"; давол1 часта выказвалася думка аб выдзяленьн1 "Навуковага камун1зму" з прадметаў,што вывучаюцца ў ВНУ.

Усе перал1чаныя вышэй пытаньн1 будуць разглядацца ў канцы красав1ка Вучонай Радай 1нстытуту. Чакаем 1 веруем,што голас студэнтаў будзе пачуты.

НАШЫЯ СПРАВЫ

ГІСТОРЫЯ КПСС

У МІНІСТЭРСТВА НАРОДНАЕ АДУКАЦЫІ БССР

АД СТУДЭНТАЎ І ВЫКЛАДЧЫКАЎ НАВУЧАЛЬНЫХ
УСТАНОВАЎ БЕЛАРУСІ

АДКРЫТЫ ЛІСТ.

У краіне ідзе працэс абнаўленьня, партыя прызнае стварэньне шматпартыйнае сыстэмы, пераглядаюцца старыя застойныя прынцыпы, а ў той жа час у навучальных установах гэтыя "прынцыпы" адыгрываюць кі-руючую ролю. Студэнты працягваюць вывучаць гісторыю КПСС, навуковы камунізм, марксісцка-ленінскую філязофію, навуковы атэізм, палітычную гісторыю XX стагоддзя і інш. Мы выступаем за дэідэалёгізацыю і дэпалітызацыю адукацыі, а таму

ПАТРАБУЕМ:

1. вывесьці грамадзкія дысцыпліны /гісторыя КПСС, навуковы камунізм і інш./ з шэрагу вядучых прадметаў і ўвесьці ў курс факультатыўных прадметаў, які ў роўнае ступені адлюстроўваў бы вядучыя ідэалёгіі ды палітычныя плыні сьвету;
2. дэідэалёгізацыі і дэпалітызацыі спэцыяльных дысцыплінаў;
3. увесьці ў навучальных установах выкладаньне факультатыўнага курсу "Гісторыя і культура Беларусі".

За кошт скарачэньня гадзінаў на вывучэньне вышэйзгаданых прадметаў мы патрабуем павялічыць аб'ем заняткаў па спэцыяльных прадметах і прывесьці зьмест Вучэбнага працэсу ў навучальных установах у адпаведнасьць зь іхнымі назовамі.

Чалавек павінен быць вольным ад ідэалёгічнага і палітычнага ціску.

ВОЛЮ ТВОРЧАСЬЦІ !

14 сакавіка 1990 году.

Задзіночаньне
Беларускіх
Студэнтаў.

Прозьвішча, імя	Подпіс	Адрэса ці мейсца працы

РАСПАЧАТЫ ЗБОР ПОДПІСАЎ ПАД ГЭТЫМ ЛІСТОМ. НА ДАДЗЕНЫ МОМАНТ МЫ МАЕМ УЖО 2 ТЫСЯЧЫ ПОДПІСАЎ, РАСПАЧАТЫ БАЙКОТ НА ГЭАФАКУ БДУ, ПРАВЕДЗЕНЫ МІТЫНГ. ДАЛУЧАЙЦЕСЯ ДА ГЭТАЙ СПРАВЫ! НЯХАЙ НЕ АБМІНЕ ЯНА НІВОДНАГА СТУДЭНТА! ЛІСТЫ МОЖНА АТРЫМАЦЬ, ПАТЭЛЕФАНАВАЎШЫ Ў РЭДАКЦЫЮ "С.Д." АЛЬБО ПА КАНТАКТНЫХ ТЭЛЕФОНАХ ЦІ АДРЭСАХ У ВОБЛАСЬЦЁХ

Скарыстаўшы "Адкрыты ліст" ЗБС, І курс гэафаку БДУ сабраў подпісы з патрабаваньнем перавесьці абавязковы курс "Палітычнай гісторыі XX стагоддзя" на факультатыўны спосаб выкладаньня. Подпісы перадалі ў рэктарат, там гэтай справай заняўся прарэктар па грамадзкіх дысцыплінах Брыгадзін Петр Іванавіч. 4 красавіка г.г. адбыўся сход І-га курсу гэафаку з удзелам дэканату, прарэктара, парторга, выкладчыкаў катэдры. Студэнты яшчэ раз растлумачылі свае патрабаваньні. Кіраўніцтва рашуча адмовілася выконваць патрабаваньні. Як вынік, студэнты прагаласавалі за байкот заняткаў па гісторыі.

6 красавіка дэканам па указаньні прарэктара было абвешчана, што дадзенае пытаньне усеж-такі будзе разгледжана на Навуковае Радзе БДУ 16 красавіка.

7 красавіка адбылася нарада аргкамітэту байкоту гэафаку, групаў падтрымкі іншых факультэтаў БДУ, прадстаўнікоў Рады Задзіночаньня беларускіх студэнтаў. Было вырашана правесьці 11 красавіка ў двары БДУ студэнцкі мітынг у падтрымку нашага байкоту і ўвогуле патрабаваньняў у "Адкрытым лісьце" ЗБС.

10 красавіка па просьбе студэнтаў на гэафак мелася прыехаць здымачная група Беларускае тэлевізіі. Хлопцы спадзяваліся на шчырую размову, на выйсьце праз тэлевізію да шырокае аўдыторыі, на яе падтрымку. На жаль, па невядомых прычынах, сустрэча не адбылася.

І.М.

11 красавіка г.г. па ініцыятыве аргкамітэту гэфаку і ЗБС адбыўся першы мітынг

11 красавіка г.г. па ініцыятыве аргкамітэту гэафаку і ЗБС адбыўся першы на Беларусі студэнцкі мітынг. У двары БДУ сабралося каля 250 чалавек студэнтаў і выкладчыкаў. Выступілі прадстаўнікі абодвух канфліктуючых бакоў, абгрунтоўваючы сваю пазыцыю. Сабраныя, слухаючы прамовы большай часткай безэмацыйна, усеж-такі прынялі пераважнай большасьцю /супроць тры, ўстрымалася два/ наступную ўхвалу:

УХВАЛА
мітынгу студэнтаў 11.04.1990 г.

Мы падтрымліваем прапановы Задзіночаньня беларускіх студэнтаў наконт факультатыўнага выкладаньня грамадзкіх дысцыплінаў.

З прычыны немагчымасьці на дадзены момант хуткай радыкальнай рэформы па пытаньнях выкладаньня гэтых дысцыплінаў мы патрабуем:

1. замены формы правядзеньня заняткаў; праводзіць іх у выглядзе дыскусіяў, круглых сталоў, сустрэчаў ды інш.,

2. адзнакі /залікі/ па дадзеных прадметах за другі сэмэстр выставіць, зыходзячы зь бягучай пасьпяховасьці альбо па рэфэратах,

3. прыняцьце канкрэтных рашэньняў па п.п.1, 2 перадаць на факультэты з абавязковым удзелам студэнтаў.

Аб Гэтым Не Гаворац

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

Государственный Комитет СССР по народному образованию.
ПРИКАЗ
26.12.1989 г. Москва № 946

"О реализации предложений делегатов Всесоюзного студенческого форума по совершенствованию преподавания общественных наук".

В целях реализации предложений делегатов Всесоюзного студенческого форума по совершенствованию преподавания общественных наук

Приказываю:

1. Республиканским и ведомственным органам управления высшими и средними специальными заведениями, ректорам ВУЗов, директорам средних специальных заведений, советам кафедр общественных наук:

1.1. Выработать конкретные меры по реализации высказаных студентами и учащимися практических замечаний и предложений по совершенствованию преподавания общественных наук и выполнению приказа Госкомобразования СССР от 22 августа 1989 года № 685;

1.2. Особое внимание обратить на глубокое изучение целей и основных направлений перестройки советского общества, проблем обновления социализма

1.3. Шире использовать активные методы обучения /диспуты, деловые игры, дискуссии, круглые столы конференции и др./, разрабатывать и внедрять в учебный процесс новые методы на базе современных информационных технологий, спецкурсы по общественным наукам, учитывающие положение студентов и учащихся, профиль учебного заведения, региональные и национальные особенности.

/.../

4. Ввести со второго семестра 1989-1990 года во всех высших учебных заведениях страны, независимо от их ведомственной подчиненности, государственный экзамен по одной из общественных наук по выбору ВУЗа вместо итогового государственного экзамена по марксизму-ленинизму.

Особое внимание при государственной аттестации выпускников должно быть уделено знанию новой концепции+/вылучана нам1/ социализма, современных проблем перестройки советского общества.

Курсовой экзамен по дисциплине, вынесенной на госэкзамен, не проводится.

5. Положение о госэкзамене по общественным наукам в высших учебных заведениях утвердить /приложение/.

Приложение к приказу Госкомобразования от 26 декабря 1989 г. № 946.

ПОЛОЖЕНИЕ

о государственном экзамене по общественным наукам в высших учебных заведениях.

1. Общие положения.

Во всех высших учебных заведениях страны вводится государственный экзамен по общественным наукам. Госэкзамен проводится для всех специальностей по одной из общественных дисциплин, определенной Ученым Советом ВУЗа с учётом её методологического и практического значения для будущей работы специалиста, после изучения всех общественных дисциплин. На различных факультетах ВУЗа на госэкзамен могут выноситься разные общественные науки.

Госэкзамен может проводиться по желанию студентов в устной или письменной форме, форме защиты реферата, социального проекта или результатов исследований по утвержденной кафедрой тематике.

Изучение дисциплины, вынесенной на государственный экзамен, завершается вместо курсового экзамена зачетом.

2. Ориентация и проведение экзамена.

К Госэкзамену по общественным наукам допускаются студенты, завершившие изучение всех общественных дисциплин, сдавшие все зачеты и экзамены в соответствии с учебным планом данной специальности. Продолжительность госэкзамена одного студента - не более 45 минут.

Результаты госэкзамена по общественным наукам определяются оценками "отлично", "хорошо", "удовлетворительно", "неудовлетворительно".

Получение неудовлетворительной оценки по общественным наукам не лишает студента права сдавать и защищать дипломный проект /работу/.

Лицом, получившим на госэкзамене по общественным наукам неудовлетворительную оценку, диплом не выдается. Они направляются на работу в установленном порядке. К повторной сдаче госэкзамена они могут быть допущены в течении трех лет после окончания ВУЗа, но не ранее чем через три месяца. Пересдача госэкзамена на повышенную оценку не допускается.

ПАСЛУХАЕМ—ПАСПРАЧАЕМСЯ

САМАСТОЙНАЯ ДУМКА

Гарачыя спрэчк1 вакол рол1, якую пав1нна выконваць Рада Задз1ночаньня беларуск1х студэнтаў прымушаюць мяне выказаць свае думк1 па гэтым пытаньн1.

Студэнты - вельм1 вял1кая, разнастайная, кепска арган1заваная ў нейк1я структуры маса людзей. Аднадумцы вельм1 цяжка адшукваюць адз1н аднога. Студэнт мэд1нстытуту чуць ня чуў аб тым добрым, што ёсьць, напрыклад, у пал1тэхн1чным 1нстытуце. Таму л1чу галоўным1 для Рады ЗБС тры функцы1: 1нфармацыя, каардынацыя, 1н1цыятыва. З самых розных крын1цаў, самага рознага характару. Добрае выконваньне Радаю дадзеных функцыяў дасьць студэнту магчымасьць разабрацца ў палярных думках, знайсьц1 сабе паплечн1каў ды сяброў, дапаможа адпачыць, адчуць волю, дасьць матэр'ял для разважаньняў.

Рада ЗБС не пав1нна мець права прадстаўляць усе беларуская студэнцтва, выражаць агульную "ягоную" думку альбо вучыць яго, як трэба жыць, раб1ць 1 думаць. Рада можа мець права 1н1цыятара, арган1затара, кансультанта. Галоўнае патрабаваньне - нестандартныя думк1 ды разумныя прапановы, адказнасьць за лес кра1ны 1 канкрэтнае справы. У так1х умовах зьяв1цца магчымасьць 1 падмурак для стварэньня шматл1к1х незалежных навуковых, пал1тычных, прафсаюзных, эканам1чных, экаляг1чных ды 1ншых аб'яднаньняў студэнтаў, праз як1я студэнт здолее праяв1ць сябе з карысьцю для сваей зямл1 1 ўсяго чалавецтва. Рада ЗБС будзе працягваць выконваць свае асноўныя тры функцы1.

1гар М1хно.

ЛІТВА і РУКА МаСКвы

МОСКВА - КРЕМЛЬ
ПРЕЗИДЕНТУ СОЮЗА СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК
ГОРБАЧЁВУ М.С.

О Б Р А Щ Е Н И Е

В последнее время участились случаи нарушения спокойного ритма жизни граждан Литовской Республики со стороны вооруженных сил возглавляемого Вами Государства.

Мы, граждане Литвы разных национальностей решительно протестуем против вмешательства войск СССР в общественно-политическую жизнь Республики, захвата зданий и помещений, насилия по отношению к мирным жителям, что приводит к нагнетанию обстановки в Литве и вокруг нее.

Призываем Вас принять все необходимые меры для прекращения подобных акций и скорейшего начала переговоров с Правительством Литовской Республики по всем вопросам, представляющим взаимные интересы.

Союз поляков Литвы чл.президиума союза г.Вильнюс	Ю.Трык.
Польская секция Вильнюсского общества ссыльных	Р.Гечевски.
Общество возрождения культуры литовских татар	М.Байрашевский.
Немецко-литовское общество культуры	А.Ляуконис-Флик.
Молдавско-румынское общество "Дачия"	Л.Мелник-Жалакявичене
Общество возрождения еврейского самосознания "Ткума"	Г.Альпернас.
Литовско-азербайджанское культурное общество	М.Гамзаев.
Вильнюсский клуб латышей	И.Кишкис.
Белорусское культурное общество	К.Балахович.
Грузинское общество "Иверия"	Д.Гочешвили.
Общество украинцев Литвы "Гул"	Ю.Панькив.
Общество эстонцев Литвы	В.Стрикайтене.
Общество культуры евреев Литвы	Э.Зингерис.
Армянское общество "Гарун"	О.Исаев.
Общество мордвы-эрзя	А.Балашявичене.
Русский культурный центр	А.Иноземцев
Каунасское общество русской культуры	Ж.Корсукова

ЛІТВА І БЕЛАРУСЬ

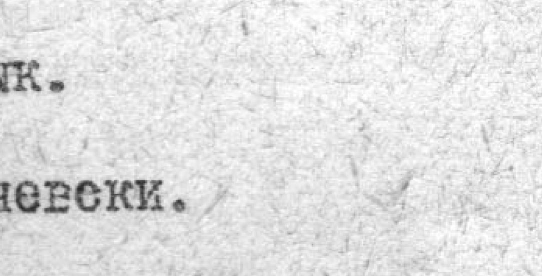

Хочацца сказаць колък1 словаў у сувяз1 з заявау Беларускага к1раўн1цтва аб вяртаньн1 Беларус1 В1ленскае акруг1 ў выпадку выхаду Л1твы са складу СССР. Гэтае пытаньне мае чатыры галоўныя аспэкты: г1старычны, пал1тычны, прававы 1 этычны. Сваёю мэтаю мы ня став1м зараз неабходнасьць разгледз1ць грунтоўна вышэйзгаданыя пытаньн1. Дастаткова будзе зьвярнуць увагу чытача на некальк1 акал1чнасьцяў, як1я ўзьн1каюць па ходзе разгляданьня аспэктаў праблемы.

Зь г1старычнага пункту гледжаньня гэтае пытаньне вырашыць амаль немагчыма. Лёс беларусаў 1 л1тоўцаў фактычна ня розьн1цца. Мы жыл1 ў адз1най дзяржаве /пакуль яна не была захопленая чужынцам1/, мы змагал1ся з агульным1 для нас ворагам1, мы разам пакутвал1 1 зьн1шчал1 нас разам. Межаў пам1ж л1тоўцам1 1 беларусам1 г1старычна нясклалася. Сучасныя разьмежаваньн1 - спадчына Стал1нскае эпох1. 1 любая мяжа, праведзеная пам1ж нам1, будзе не натуральная. Таму найлепш было б усё пак1нуць у 1снуючым стане, каб не абвастраць с1туацыю.

З пал1тычнага боку гледжаньня заява нашага к1раўн1цтва 1 падняцьце В1ленскага пытаньня, бачыцца ня йнакш, як авантура. Сакалоў 1 К° ведаюць, што любыя зьмены 1снуючых межаў пагражаюць дэстаб1л1зацыяй пал1тычнай с1туацы1 ў Эўропе ў цэлым, 1 н1 хто на гэта ня пойдзе. З гэтага вын1кае, што дадзеная заява Беларускага к1раўн1цтва н1 што 1Ншае, як карта ў пал1тычнай гульне Масквы. 1 яшчэ. Мы здолел1 ўжо ўпэўн1цца - тэрэтарыяльныя пытаньн1 прыводзяць да м1жнацыянальных канфл1ктаў. Сьведкай таму - Карабах. Сытуацыя ў Л1тве вельм1 напружаная, 1, ул1чваючы дэзынфармацыю, якую атрымл1ваюць беларусы аб падзеях у сва1х суседзяў, дык у сьвятле гэтых фактаў заяву нашага к1раўн1цтва можна разглядаць як спробу распальваньня м1жнацыянальнай варожасьц1 /а гэта крым1нальна каральна/. 1 зноў, гэта выгодна тольк1 Маскве.

Прававы аспэкт самы складаны 1 вял1к1, 1 мы сёньня не кампэтэнтныя яго разглядаць, а таму перойдзем да этычнага боку справы.

Зьдз1ўляе тое, што пяцьдзесят год рэспубл1канск1я к1раўн1к1 1 думаць ня думал1 аб В1леншчыне 1 в1ленск1х беларусах. Ды й зараз яны абяцаюць успомн1ць аб 1х тольк1 пры ўмове набыцьця Л1твою незалежнасьц1. 1накш, як двусэнсоўную, гэтую пазыцыю не назавеш. Кал1 гэта не ўдар у сьп1ну Л1твы ў рашаючы для яе момант /у гэтым мы ўпэўненыя/, а прынцыповая пазыцыя рэспубл1канск1х уладаў, дык чаму тады не было зроблена падобных заяваў у аднос1нах Польшчы 1 РСФСР аб вяртаньн1 спрадвечных беларуск1х земляў Беласточчыны 1 Смаленшчыны з шэрагам 1ншых земляў сучаснай РСФСР/. 1 апошняе. Ц1 мае падпарадкаваная Маскве БССР маральнае права прад'яўляць тэрытарыяльныя патрабаваньн1 Л1тве, якая стала на шлях незалежнасьц1. Тольк1 дзьве самастойныя дзяржавы - Л1тва 1 Беларусь - могуць вырашыць гэтае складанае пытаньне.

Зь.Вайцяхов1ч.

СТУДЭНТЫ І ПАЛІТЫКА

ОБРАЩЕНИЕ УЧАСТНИКОВ МЕЖДУНАРОДНОГО ФОРУМА СТУДЕНТОВ, ПРОХОДИВШЕГО В ВИЛЬНЮСЕ 4-6 АПРЕЛЯ 1990 ГОДА.

13 мая 1989 года китайские студенты приняли участие в акции голодовки за права человека и демократию. Правительство Китая жестоко расправилось с участниками этой голодовки.

Эти антигуманные действия правительства доказывают факт, что апатия и безразличие открывают дорогу безнаказанному и кровавому геноциду против слабых и беззащитных.

Угнетенным остается только одна возможность противостояния - гражданское мирное неповиновение. Мы должны осознать, что только общие усилия людей могут остановить варварство современных рабовладельцев.

Поддерживая инициативу студентов Гарвардского университета, мы призываем всех студентов принять участие во всемирной однодневной голодовке 13 мая 1990 года.

Вильнюс, 1990.

ОБРАЩЕНИЕ КО ВСЕМ СТУДЕНТАМ МИРА

Основываясь на международном праве наций на самоопределение, Литва избрала свой путь - свободу. Президент СССР М.С.Горбачев неоднократно высказывался за это право. Но события в республиках Закавказья и нынешние события в Литве доказывают двусмысленность этих слов - опять используется сила при решении проблем.

Мы обращаем внимание, что обстановка в Литве спокойна и Литовская Республика не несет угрозы и опасности никому.

Призываем всех студентов прервать занятия и собраться на демонстрации протеста, если будет использована военная сила Советского Союза против воли народа Литвы, а также в случае попыток насильно заставить граждан Прибалтийских республик служить в окупационной армии.

Объединенное студенческое движение всегда было могучей силой. Пусть и сегодня оно будет направлено в поддержку восстановления государственности Эстонии, Латвии, Литвы и в поддержку права наций на самоопределение.

Обращение принято на международном студенческом форуме 6 апреля 1990 года в г.Вильнюс, в котором принимали участие представители: Белорусского Государственного Университета, Грейсвальдского Университета, Таллиннского Технического Университета, Таллиннского Педагогического Института, Львовского Университета, Шауляйского Педагогического Института, Вильнюсского Университета, Ленинградского Государственного Университета, Киевского Государственного Университета, Московского Государственного Университета, Каунасского Политехнического Института, Университета Витаутаса Великого, Московского Государственного Института Международных Отношений Донецкого Государственного Университета, Московского Химико-Технологического Института, Калининградского Университета, Казанского Университета, Студенческого Союза Народного Фронта Латвии /Латвийского Университета, Латвийской Консерватории, Рижского Медицинского Института/.

г.Вильнюс, 1990.04.05

ЗАЯВЛЕНИЕ

Мы, участники форума заявляем, что призыв Литовского Ленинского Коммунистического союза молодежи ввести президентское правление в Литве не имеет никаких оснований. Мы обращаем внимание, что обстановка в Литве спокойна и Литовская Республика не несет угрозы и опасности никому.

Председательствующий
В.Ушацкас

1990.04.05
Вильнюс

У ВІЛЬНІ 7-ГА КРАСАВІКА

7 красавіка у Вільні у 16 гадзінау у парку Вінгіс на мітынг у падтрымку незалежнасьці ЛІТВЫ сабралося звыш 300 тысячау людзей.

Гэта быу адказ літоускага народу на зварот прэзыдэнта СССР М.С.Гарбачова. На мітынгу прысутнічалі прадстаунікі Народных франтоу Латвіі Эстоніі, Беларусі, Малдавіі, Грузіі, Расіі, Украінскага "Руху" і некаторых іншых партыяу гэтых рэспублік. Больш за 100 сяброу Беларускага Народнага Фронту пад бел-чырвона-белымі сьцягамі прыехалі у Вільню зь Менску, каб разам зь беларускімі арганізацыямі Літвы падтрымаць літоускі народ. Шквалам апладысмэнтау была адораная прамова Старшыні Сойму БНФ З.Пазьняка. На мітынгу таксама выступілі кіраунікі Літоускае Рэспублікі, шэраг народных дэпутатау СССР, саюзных рэспублік, што прыехалі у Вільню з Масквы ды іншых местау. Ад імя Міжрэгіянальнае групы народных дэпутатау СССР выступіу Юры Афанасьеу. Мітынг прайшоу арганізавана і у адзінадушнае атмасфэры, нягледзячы на тое, што над ім з ровам неаднаразова завісау вайсковы вертален на небясьпечна нізкае вышыні, раскідаючы на галовы сабраных сотні кілаграмау "интернациональных" улеток "начной партыі".

І.В.

Прапануем Вашае увазе вынятк1 з дэкумэнту, як1 рэглямэнтуе разьмеркаваньне нагрузк1 для выкладчыкаў БДУ. Параўнайце:

Распределение

профессороко-преподавательского состава университета на 1989-1990 учебный год.

	Наименование кафедр	1988-1989 ср.уч.нагр.	1989-1990 ср.уч.нагр.
Общеуниверсит кафедры	История КПСС гуман. факульт	644	591
	История КПСС естеств. фак.	622	523
	М.-л.философия гуман.факульт.	632	597
	М.-л.филосифия естеств.фак.	634	638
Географический факультет	Общего земле-ведения	987	907
	Физ.географии материков и ок материк. и ок.	1112 1055	941
	Физ.географии СССР	1055	941
	Почвоведения и геологии	1065	946
	Геодезии и картографии	1132	922

Застаецца дадаць, што дадзены дакумэнт падп1саны рэктарам БДУ А.1.К1сялеўск1м 3 жн1ўня 1989г

ДА СЯБРОЎ КАНФЭДЭРАЦЫ1 БЕЛАРУСК1Х СУПОЛАК.

Панове! Прапануем 29.04 - 2.05 наладз1ць супольную вандроўку на Л1дчыну.

Мэта гэтае вандроўк1 - разам адпачыць, абмеркаваць праблемы маладзёжнага адраджэнцкага руху /Вальны Сойм1к на вольным паветры/, а таксама правесьц1 антым1л1тарысцк1я акцы1 пад лёзунгам "Беларусь - бязьядзерная зона" /адна са шматл1к1х ракетных базаў на Беларус1 знаходз1цца каля Л1ды/.

Зьб1раемся 29.04.1990 да 13 гадз1нау на станцы1 "Нёман", што на чыгунцы пам1ж Баранав1чам1 1 Л1дай. Рухаемся пешшу. Жадаючыя могуць захап1ць ровары. 2.05 у першай палове дня завяршаем вандроўку фэстам каля Л1дзкага замку.

Кал1 ласка, рыхтуйце турыстычны рыштунак, 1нфармацыю для дыскус1яў, мастацк1я выступы. Чакаем вас са сва1м1 харугвам1.

Тэлефоны для сувяз1 - Менск: 776262 - Андрусь Падлеск1 /"Талака"/,
- Л1да: 22967, 21660 - Алесь Судар /"Рунь"/,

тых, хто наважыўся ехаць, прос1м папярэдз1ць.

РЭКЛЯМА

Набраўшы пасьля 21 гадз1ны вечара тэлефон 618213 1 спытаўшы Андруся Клюк1на, Вы маеце магчымасьць замов1ць яму наступныя музычныя зап1сы
- Данчык /2-ве апошн1я кружэлк1 - па 45 хв1л./
- С. Сокалаў-Воюш /"Кас1нерск1 цыкл" - 45 хв./
- Алесь Камоцк1 - 90 хв1л1наў зап1с
- Вольга Цярэшчанка - 40 хв1л1наў
- рок-гурт "Мроя" /1987, 1988/89 - па 30 хв./
- рок-гурт "Ул1с" /1989/ - 45 хв1л1наў
- рок-гурт "Бонда4
- рок-гурт "Бонда" /1987 - 45 хв1л1наў/
- Андрэй Мельн1каў - 90 хв1л1наў

Перадаючы Андрусю касэту альбо дасылаючы яе яму, пакладз1це ў сярэдз1ну паперку са сва1м прозьв1шчам, адрэсай, тэлефонам 1 замоўленым1 выканаўцам1. Тэрм1н зап1су - 1-10 дзен.

КАЛ1 ЛАСКА!

У МДМ1

У Менск1 Мэдычны 1нстытут у 1989 годзе пасту п1л1 маладыя дзейсныя хлопцы, трох1 абжыл1ся 1 вось у красав1ку нарадз1лася ў 1нстытуце новая ц1кавая гульня. Сэнс яе заключаецца ў наступным - вывешваецца абвестка аб м1тынгу ц1 1нфармацый ны плякат аб надзенных студэнцк1х праблемах ды справах, ц1...ды ц1 мала што, 1 засякаецца:коль к1 1м суджана пра1снаваць. Хачу вас запэўн1ць - доўга чакаць ня прыдзецца. Недасягальны ў бл1жэйшы час рэкорд - 57 хв1л1наў. Рэкорд устаноўлены 6.04.90 - 57 хв1л1наў пратрымалася першае паведамленьне аб байкоце студэнтаў гэафаку БДУ. Зьн1шчыў варожую паперку сумленны, а галоунае, п1льны студэнт Шаўко - старшыня студэнцкае Рады 1нтэрнату стаматалаг1чнага факультэта. Наступныя плякаты пратрымл1вал1ся значна меньш - ад 7 да 10 хв1л1наў - 1 зьн1кал1, не пак1даючы сьлядоў. Мейсца 1хнага знаходжаньня высьветл1лася выпадкова. 9 красав1ка была вывешаная газэта, прысьвечаная гадав1не трагеды1 ў Тб1л1с1. Яна зьн1кла праз 6 хв1л1наў. Ня вытрымал1 хлопцы, бо шкада стала сваей працы - пайшл1 на пошук1. Газэта, як 1 некальк1 папярэдн1х абвестак, знайшл1ся ў парткаме 1нстытуту.

Прадстаун1чая кам1сыя, прааналізаваўшы ейны сэнс 1 1дэнтыф1каваўшы тэкст з арыг1налам1, выяв1ла шэраг недахопаў. Напрыклад, замест проста "Лигачев" хлопцы надрукавал1 "Е.К.Лигачев", на што 1м 1 было указана. Ды адз1н недахоп быу сапраўды - не было подп1су. Але ж на памылках вучацца.

На гэтым пакуль у мэдынстытуцк1х гульнях наступ1ў невял1чк1 перапынак - мы рыхтуем новы наглядны матар'ял.

Зьм1цер Салошк1н.

БЕЛАРУСЫ Ў ЭСТОНІІ

/Зь л1ста студэнта Тартускага Ўн1вэрсытэту В1таўта Здановiча/.

"...Выйшл1 на Ратушны пляц пад бел-чырвонабелым1 сьцягам1. Был1 1 лёзунг1 на беларускай ды эстонскай мовах. Назьб1ралася нас досыць многа. Па-першае, был1 ўсе нашыя /Аб'яднаньне беларуск1х студэнтау Тартускага Ун1вэрсытэту - заўв. рэд./. Прыйшл1 вайскоўцы-беларусы /дарэчы, яны 1 п1сал1 наш лёзунг/, трап1л1 нават 1 курсанты, таксама хлопцы зь Беларус1. Назьб1ралася чалавек 15-20. Была нядзеля, у месьце народу няшмат, але мы ўсе роўна выкл1кал1 вял1кую зац1каўленасьць. Нас шмат распытвал1 аб станов1шчы на Беларус1, выказвал1 сваю сал1дарнасьць. Было 1 пару яшчэ тых, я б сказау "родам з 37-га". /.../ На пытаньне аднаго:"Што пляну рааб1ць Беларусь далей, ды 1 мы ў тым л1ку?" хлопец-жаўнер, родам з Гародн1, адказаў так: "Пачынаць сяўбу...".

/.../

Пасьля пайшл1 ў 1нтэрнат. П1л1 трох1 п1ва ды й гаман1л1 аб нашай справе. Хлопцам дал1 л1таратуры ў казарму, бо там у 1х яшчэ шмат беларусаў.

Так1м чынам, мерапрыемства прайшло выдатна".

У канцы сакав1ка на 5 курсе ф1зфаку БДУ был1 сабраныя подп1сы пад л1стом з патрабаваньнем адмены дзяржаўнага 1спыту па ф1лязоф11, замян1ўшага маркс1зм-лен1н1зм. Адказу да гэтае пары студэнты не атрымал1 1 зьб1раюцца байкатаваць дзяржауны 1спыт.

Са словаў А.Сахашчыка,
5 курс ф1зфаку БДУ.

Нумар падрыхтавал1: 1гар М1хно,Зьм1цер Вайцяхов1ч 1 1нш.Кантактны тэл.317370.
Друкавана накладам 5000 экз.
Прос1м прабачэньня за памылк1.